

Kościół pw. świętych Piotra i Pawła

Współrzędne: Szerokość - 53.015151, Długość - 23.339043

Nie znamy dokładnej daty budowy pierwszego kościoła i powstania parafii w Zabłudowie. Przypada ona na lata między 1525 r., kiedy to król Zygmunt Stary potwierdził nadanie Puszczy Błudowskiej Aleksandrowi Chodkiewiczowi, a 1553 r., gdy król Zygmunt August wydał przywilej lokacyjny miasta Zabłudowa. W chwili zakładania miasta była już w nim cerkiew prawosławna i kościół katolicki. Pierwsza świątynia katolicka była pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP.

Kościół parafialny w Zabłudowie przechodził różne koleje. Wielokrotnie w okresie staropolskim był remontowany: w 1688 r. przez księżną Ludwikę Radziwiłłównę, na początku XVIII w. przez ks. Ludwika Skorupskiego, a w 1761 r. przez księcia Michała Radziwiłła. W 1800 r. rząd pruski nakazał rozebrać stary kościół i pobrać nowy. 2/3 kosztów miał ponieść książę Dominik Radziwiłł, a 1/3 parafianie. W czasie trwania prac remontowych nabożeństwa przeniesiono do opuszczonego zboru kalwińskiego.

Budowę obecnej świątyni rozpoczęto w 1805 r. i prowadzono z dużymi przerwami. Ostateczną fundatorką kościoła została hr. Demblińska. Dzięki niej budowę ukończono w 1840 r.

Dnia 29 VI 1840 r., w święto patronalne św. Apostołów Piotra i Pawła, poświęcenia świątyni dokonał ks. Franciszek Piotrowski, zaś 21 IX 1856 r. kościół konsekrował bp wileński Wacław Żyliński. W głównym ołtarzu znajduje się obraz Apostołów Piotra i Pawła namalowany przez Antoniego Kollberga w Berlinie w 1840 r. Boczne ołtarze zawierają obrazy św. Michała Archanioła i Zwiastowania NMP. W 1913 r. świątynia wzbogaciła się o czternastogłosowe, pneumatyczne organy firmy A. Szymańskiego z Warszawy i nowe stacje Drogi Krzyżowej. Kolejne remonty kościoła miały miejsce w okresie międzywojennym. W latach dwudziestych XX w. odmalowano świątynię ? za czasów ks. Stanisława Nawrockiego, zaś w latach 1936-1938 przeprowadzono dalsze prace remontowe, przy okazji ubogacając świątynię ołtarzykiem Matki Bożej Ostrobramskiej.

W latach 1988-2006 ks. Józef Krysiewicz wspólnie z parafianami przeprowadził prace konserwatorsko-remontowe, mające na celu przywrócenie pierwotnego wyglądu wszystkich elementów wystroju wnętrza świątyni. Prace przebiegały pod nadzorem konserwatorskim. Odnowiono i poddano konserwacji wszystkie elementy ruchome świątyni, w tym organy; wykonano nowe instalacje: elektryczną, alarmową i radiofonizacji. Przeprowadzono prace odwadniające i osuszające, położono nowe tynki i nakrycie dachu. Pobudowano nowy budynek gospodarczy i garaż, postawiono nowe kamienne ogrodzenie kościoła z kamienia polnego. Prace zostały uwieńczone uroczystością konsekracji nowego ołtarza i poświęceniem wnętrza odrestaurowanej świątyni w dniu 20 VIII 2006 r.

Materiał tekstowy dotyczący historii pochodzi ze strony internetowej Archidiecezji Białostockiej. Kościół wpisano do rejestru zabytków pod nr: 595 z 9.01.1985